

Załącznik nr 2 do Umowy nr WKS.51.2023 w sprawie warunków organizacyjno – finansowych działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Papuszy w Żaganiu oraz programu jej działania.

PLAN KADENCYJNY 2023 - 2028

MIEJSKA BIBLIOTEKA
PUBLICZNA IM. PAPUSZY

13 lipca 2023

Magdalena Śliwak

Miejska Biblioteka Publiczna w Żaganiu jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 3 prowadzonego przez Gminę Żagań, działającą na podstawie Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach, Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Statutu MBP w Żaganiu. Przedstawiona koncepcja programowa skupia się na działaniach zachowujących bibliotekę jako instytucję: powszechnie dostępną, nowoczesną, kreatywną, otwartą na potrzeby swojego otoczenia. Jednocześnie nie odzwierciedla wszystkich działań, które biblioteka wykonuje i będzie wykonywać w ramach swojej działalności statutowej. O stopniu realizacji oczekiwanych działań będzie decydowała wysokość dotacji podmiotowej otrzymywanej od Organizatora oraz skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych.

Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Papuszy w Żaganiu potrzebna jest stabilność finansowa, ciągłość działania i współpraca tworzących ją ludzi. Moim priorytetem jest dalszy rozwój biblioteki, oparty na aktywnej pracy całego zespołu. Warto również dbać o wzorowe relacje z Władzami miasta, bez których wsparcia realizacja wielu przedsięwzięć jest po prostu niemożliwa. Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu prowadzi działalność w sposób zapewniający użytkownikom dogodny dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji. Jej zbiory liczą około 90 tysięcy jednostek inwentarzowych.

Przez długi czas praca w bibliotece uchodziła za spokojną i nudną. Nic bardziej mylnego. Praca bibliotekarza daje naprawdę ogromne możliwości. Dziś bohatercko prowadzimy szereg działań promujących czytelnictwo. Rzeczywistość wynegocjowała zmiany w zakresie myślenia o bibliotece oraz jej podejściu do użytkowników. Priorytetem naszych działań jest osiągnięcie standardów wytyczonych przez ogólnokrajowe i międzynarodowe środowisko bibliotekarskie oraz podążanie za obecnymi trendami kulturowymi, społecznymi i technologicznymi.

*„Rzeczywiście, często się zdarza, że idzie się do biblioteki,
bo chce się książki o znanym tytule, ale główną funkcją biblioteki ...,
jest odkrywanie książek, których istnienia się nie podejrzewało,
a które, jak się okazuje, są dla nas niezwykle ważne.”*

Umberto Eco, O bibliotece

Wiele osób zadaje sobie pytanie, jaka powinna być nowoczesna biblioteka? Dzisiejszy świat nieustannie się zmienia pod wpływem zmian społecznych, kulturowych czy technologicznych. Biblioteki też muszą się zmieniać. Obecny użytkownik jest coraz bardziej wymagający i musimy nadążać za tymi zmianami i iść z duchem czasu. Przedstawiona koncepcja opiera się głównie na moich doświadczeniach pracy w bibliotece, jest również dostosowana do potrzeb użytkowników i współpracy z innymi instytucjami. Wybrałam drogę dla naszej instytucji opartą na dwóch równorzędnych filarach: bibliotecznym i animacyjnym.

W realizacji tej drogi pomocne jest określenie misji i wizji Biblioteki. Zdefiniowanie ich musi być dostosowane do roli, jaką instytucja pełni w społeczeństwie. Musimy myśleć o przyszłości naszej biblioteki, o jej dostępności architektonicznej, informatycznej i cyfrowej oraz przyjąć proaktywne podejście do zachodzących zmian.

MISJA BIBLIOTEKI

Misją ustawową (na podst.: USTAWA o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r., tekst jednolity Dz.U. 2022 poz. 2393) biblioteki publicznej jest:

- 1) Gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;
- 2) Obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie.
- 3) Do zadań bibliotek może ponadto należeć prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu to przyjazna i pulsująca życiem instytucja kultury, szanująca przeszłość i kreująca przyszłość.

Tak zdefiniowana misja wynika zarówno z zadań realizowanych przez bibliotekę, jak i roli, jaką pełni w żagańskiej rzeczywistości. Na pierwszym miejscu będzie najwyższa dbałość o gromadzenie i przechowywanie zbiorów, ale i aktywna obecność w życiu kulturalnym miasta i regionu.

WIZJA BIBLIOTEKI

Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu to miejsce aktywności życia społeczno-kulturalnego, miejsce bez barier integrujące środowisko lokalne, przyjazne dla wszystkich użytkowników, w którym mogą oni realizować swoje zainteresowania, twórczo spędzać czas wolny, zdobywać wiedzę i korzystać z różnych form rozrywki.

Taka wizja Biblioteki odnosi się do skutecznego dostosowania do potrzeb środowiska, jej atrakcyjności i popularności, uznania, prestiżu i akceptacji wśród różnych grup społecznych, gwarancji utrzymania na wysokim poziomie świadczonych usług, promowania w świadomości mieszkańców dziedzictwa kulturowego regionu. Wierząc w przychylność władz samorządowych, marzę o samodzielnej, pozbawionej barier architektonicznych, wyposażonej w nowoczesny sprzęt nowej siedzibie biblioteki, dostosowanej do potrzeb użytkowników i bibliotekarzy.

KONCEPCJA PROGRAMOWA

Koncepcja programowa będzie oparta na najważniejszych **filarach działalności**:

Działalność statutowa i organizacja

1. Diagnoza potrzeb użytkowników – badanie potrzeb jest stałym procesem. Zamierzam kontynuować proste metody badawcze. Do tej pory sprawdzały się nieformalne rozmowy z mieszkańcami oraz badania ankietowe.
2. Analiza atrakcyjności oferty.
3. Usprawnienie struktury organizacyjnej.

Obsługa czytelników

1. Udostępnianie atrakcyjnych zbiorów bibliotecznych.
2. Rozbudowa świadczonych usług bibliotecznych.
3. Diagnoza potrzeb środowiska wobec Biblioteki.

Promocja biblioteki i czytelnictwa

1. Analiza i kontynuacja dotychczasowej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku oraz nawiązanie nowych kontaktów.
2. Promocja zbiorów i usług świadczonych przez Bibliotekę.
3. Kontynuacja i rozszerzenie działań zmierzających do utrzymania pozytywnego wizerunku Biblioteki w środowisku, jako instytucji otwartej.

Działalność kulturalna

1. Wspieranie aktywności kulturalnej mieszkańców.
2. Przygotowanie atrakcyjnej, oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb różnych kategorii odbiorców.
3. Analiza skuteczności podejmowanych działań.

KONCEPCJA FINANSOWA

Finansowanie MBP w Żaganiu

1. Racjonalizacja gospodarki finansowej, poprzez:
  - Utrzymanie dyscypliny finansowej – planowanie budżetowe spójne z realizacją celów, realne koszty przedsięwzięć, dostosowanie planów instytucji do jej możliwości.
  - Pozyskiwanie środków poza dotacją Organizatora – mecenat państwowy, prywatny, sponsorzy.
2. Źródła finansowania:
  - 1) Dotacje przekazywane przez Organizatora, w tym:
    - podmiotowe na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych;
    - celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;
    - celowe na realizację wskazanych zadań i programów.
  - 2) Inne dotacje niż wymienione w pkt 1;
  - 3) przychody z prowadzonej działalności, w tym sprzedaży składników majątku ruchomego;
  - 4) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
  - 5) wpływy z opłat określonych regulaminami wewnętrznymi Dyrektora Biblioteki;
  - 6) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych;
  - 7) środki otrzymane z innych źródeł.

Każdy użytkownik, także ten potencjalny, musi widzieć potrzebę istnienia biblioteki, musi być przekonany, iż przy wielu potrzebach społecznych jego zgoda na jej finansowanie jest decyzją słuszną.

W wystąpieniu otwierającym konferencję „Biblioteka to inwestycja”, odbywającej się w trakcie 21. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej powiedział, że *„warto pokazać, że nie jesteśmy kosztem w budżecie państwa, województwa, miasta czy gminy. Jesteśmy inwestycją. Środki przeznaczone na bibliotekę zwracają się wielokrotnie poprzez wykształconych, lepiej zarabiających, ciekawych świata mieszkańców”* i zgadzam się z tym zdaniem w 100%. Wzrost finansowania żagańskiej biblioteki jest ważnym celem.

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA, CELE STRATEGICZNE I ICH REALIZACJA

„Piękno rodzi się w harmonii”

Moja KONCEPCJA BIBLIOTEKI to model biblioteki publicznej, jako instytucji opartej na głównych filarach i pełniącej kilka kluczowych ról, realizowanych poprzez zaplanowane cele. Inspiracją do opracowania celów były hasła Tygodnia Bibliotek – ogólnopolskiej akcji promującej czytelnictwo, które w krótkich słowach pokazują, czym są współczesne biblioteki i czym tak naprawdę zajmujemy się na co dzień.

„Biblioteki w Europie były zawsze”

1. Przystanek Biblioteka – dostosowanie struktury biblioteki do oczekiwań lokalnej społeczności, zaznaczenie jej pozycji w strategii rozwoju miasta.

Ponad 75-letnia historia naszej biblioteki świadczy o długich tradycjach istnienia oraz o tym, że żagańska księżnica nie ogranicza się w swojej działalności do definicyjnych określeń. W okresie swojej działalności stała się integralną częścią życia kulturalnego naszego miasta. Z usług Biblioteki korzystają dzieci i młodzież, studenci, osoby pracujące i bezrobotne, emeryci i renciści. Żagańska Biblioteka realizuje wartościowe projekty kulturalne, których celem jest aktywizacja społeczności lokalnej. Biblioteka pełni bardzo ważną funkcję społeczną. Oferuje swoje usługi czytelnikom, zaspokajając ich różnorodne potrzeby i wychodzi naprzeciw ludziom, czasom, zmianom, które zachodzą głównie w dziedzinie rozwoju technologicznego. Ulega przemianom, uważam jednak, że tempo tych zmian powinno być szybsze. W dzisiejszych czasach biblioteka nie może być pojmowana tylko i wyłącznie jako zbiory książek, ale również jako źródło wszechstronnej wiedzy. Jako osoba zarządzająca mam świadomość dokonujących się zmian w bibliotekach i ich przekształcenia w praktyczne działania. Głównym moim celem jest utrzymanie wskaźników czytelnictwa, atrakcyjnego wachlarza usług oraz holistyczne podejście do zagadnień bibliotecznych.

„Biblioteka otwarta dla Ciebie”

2. Biblioteka otwarta – kreowanie wizerunku biblioteki.

Wizerunek biblioteki otwartej na zmiany i potrzeby użytkowników, która zaprasza do współpracy w działaniach, także poza murami biblioteki. W trosce o zadowolenie użytkowników i pozytywny wizerunek, oferta biblioteki jest zmieniana, modyfikowana i uzupełniana zgodnie z potrzebami. Będziemy prowadzić działania promocyjne skierowane do szerokiego grona odbiorców.

„Nie wiesz? – Zapytaj w bibliotece”

3. Biblioteka – źródłem rzetelnej informacji.

Na przełomie dziejów powstanie bibliotek było przejawem indywidualnych potrzeb dostępu do edukacji i kultury. Potrzeby te stale się zmieniają i dlatego będę nadal kontynuować dbałość o zbiory i ich dostępność, dokształcanie kadry, żeby usługi informacyjne były na wysokim poziomie. W ofercie są lekcje biblioteczne i szkolenia użytkowników.

„Biblioteka mojego wieku”

4. Biblioteka szyta na miarę XXI wieku – poprawa standardu pomieszczeń bibliotecznych i warsztatu technicznego.

OD WIZJI DO REWITALIZACJI – zdecydowanie standard usług podniosłaby Nowa baza lokalowa. Miasto Żagań zasługuje na piękną, nowoczesną bibliotekę. Coraz większego tempa nabiera proces unowocześniania wszystkich dziedzin życia społecznego. Zmieniają się nasze miasta, urzędy, instytucje, mieszkania, samochody, modele kształcenia. Dokonywane zmiany wizerunkowe mogą być powoli niewystarczające. Biblioteka w Żaganiu ma bazę lokalową w pięknej, zabytkowej przestrzeni, ale przestarzałą infrastrukturę. Chciałabym przeprowadzić prace projektowe przez profesjonalną firmę zajmującą się realizacją projektów wnętrz bibliotecznych. Pomogłoby to poprawić układ funkcjonalny, wyposażenie, oświetlenie i pozwoliło stworzyć atrakcyjniejszą przestrzeń publiczną do spędzania czasu wolnego. Realizacja tego celu jest uzależniona od środków finansowych. Posiadam wizję biblioteki i mam świadomość, jak jest to duża inwestycja.

CZYTELNICZE SPA – modernizacja i adaptacja oranżerii pałacowej na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Papuszy w Żaganiu. Przedsięwzięcie zostało szerzej opisane w dalszej części.

„Biblioteka miejscem spotkań”

5. Biblioteka, jako „trzecie miejsce” – tworzenie miejsca nie tylko gromadzenia i udostępniania zbiorów, ale miejsce aktywności twórczej, miejsce rozwoju zainteresowań, czy po prostu przyjaznego miejsca do spotkań.

Biblioteka, jako „trzecie miejsce” (inspiracja książką *The Great Good Place* Raya Oldenburga) łącząca w sobie to, co najlepsze w domu – rodzinną atmosferę, ciepło, poczucie bycia u siebie z tym, co najlepsze w miejscach publicznych – możliwością poznania nowych osób, bycia razem z innymi ludźmi to nadal najbliższa mi koncepcja działania żagańskiej księżnicy.

„Biblioteka to plus”

6. Biblioteka to same plusy, korzyści.

Biblioteki to instytucje do zadań specjalnych, które powinny być dobrze wyposażone, otwarte na potrzeby użytkowników, a także kumulujące pozytywną energię i inspirujące. Biblioteki jako bardzo ważne ogniwo w strukturze społecznej. Bardzo ważnym zadaniem jest pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na działania promujące czytelnictwo (MKiDN i inne).

„Biblioteka – słowa, dźwięki, obrazy”

7. Biblioteka Zmysłów – tworzenie modelu biblioteki, gdzie angażujemy zmysły, gdzie gromadzimy zbiory na różnych nośnikach.

Podstawą działalności nowoczesnej biblioteki pozostaje gromadzenie i udostępnianie bibliotecznych zasobów. Jednak oferta w tym zakresie również wymaga dostosowania się do współczesnych trendów i potrzeb czytelniczych. Dlatego też obok wydawnictw tradycyjnych, drukowanych, będziemy gromadzić również zbiory elektroniczne i audiowizualne.

- **Księgozbiór tradycyjny** stanowi podstawę gromadzonych w bibliotece zbiorów. Współczesny użytkownik biblioteki to bardzo wymagający czytelnik, który śledzi najnowsze trendy w literaturze. Planując politykę gromadzenia, należy wziąć pod uwagę zwiększenie udziału środków finansowych i dążenie do zwiększenia środków ze wszystkich możliwych źródeł, gdyż tylko dobrze wyposażona biblioteka funkcjonuje właściwie. Ważnym elementem polityki gromadzenia i kształtowania zbiorów jest śledzenie rynku wydawniczego.
- **Audiobooki**
Audiobooki stają się coraz popularniejsze. Do niedawna zbieraliśmy audiobooki jako alternatywę dla osób niedowidzących. Obecnie grono odbiorców znacznie się poszerzyło, a ofertę tę należy poszerzać.
- **Ebooki**
Czytaj w chmurze w Żaganiu – dzięki współpracy z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Zielonej Górze w 2017 roku powstało Konsorcjum LEGIMI. Oferujemy naszym użytkownikom darmowy dostęp do 200 tysięcy ebooków, w tym nowości i bestsellerów. Obecnie biblioteka oferuje 45 darmowych doków dostępu, ale liczba chętnych stale rośnie, dlatego książek elektronicznych i informacji elektronicznej nie można wykluczyć z naszej oferty.
- **Academica**
Biblioteka oferuje dostęp do platformy cyfrowej Academica. Darmowa wypożyczalnia Academica zastępuje tradycyjną wypożyczalnię międzybiblioteczną i umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Zapewniamy dostęp do około 3 milionów publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.
- **Czytak Plus** – dzięki wieloletniej współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX z Warszawy oferujemy osobom niewidomym lub słabo widzącym prosty w obsłudze Czytak z obszernym zbiorem książki cyfrowej.

„Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam - wchodzę”

8. Biblioteka zawsze po drodze.

Naszą bardzo ważną misją jest prowadzenie działań zachęcających do regularnego odwiedzania żagańskiej biblioteki, nie tylko w celu wypożyczenia książek. Nasza rola będzie polegała na podtrzymywaniu mody na korzystanie z biblioteki. Żaden cud techniki nie zastąpi więzi z książką. Dbałość o to, żeby nie omijano nas szerokim łukiem, a odwiedzano z chęcią pomoże zrealizować atrakcyjna oferta kulturalna. Musimy skupić się również na prawidłowym przepływie informacji o wydarzeniach.

Aktualnie biblioteka posiada stronę internetową oraz profil na Facebooku. Do celów promocji wykorzystujemy także Instagram, kanał YouTube a naszą wirtualną wizytówką jest prowadzony przez bibliotekarza blog.

9. Biblioteka trwa.

Działania kulturalne będą stanowić bardzo ważną i stałą pozycję w pracy biblioteki. W ostatnich latach wspólnie z zespołem podjęliśmy wiele atrakcyjnych przedsięwzięć promujących czytelnictwo, które warto kontynuować.

- Promocja czytelnictwa w ramach akcji *Wędrująca Biblioteka*.
- Rozwinięcie oferty skierowanej do dzieci w ramach akcji *Podróże po literaturze*.
- Zajęcia sensoplastyczne – *Łowcy zmysłów*.
- Spotkania *Dyskusyjnych Klubów Książki*.
- *Moda na bieganie – moda na czytanie* – kontynuacja biegów z książką.

10. Craft studio w bibliotece.

Biblioteka, jako miejsce wspierania kreatywności, pomysłów i stale umożliwiająca rozwój zdolności w różnych dziedzinach. W latach poprzednich podjęto szereg działań, aby stworzyć kluby kreatywności w bibliotece. Są to wypracowane, dobre praktyki, które warto kontynuować.

- Spotkania w *Klubie Młodego Twórcy* – zajęcia kreatywne dla dzieci.
- Spotkania w *Klubie Origami* – zajęcia oparte na japońskiej sztuce składania papieru.
- Spotkania w *Klubie Robota* – warsztaty z kodowania z Photonem – interaktywnym robotem edukacyjnym, który poprzez aplikację mobilną oraz powiązane z nią doświadczenia i eksperymenty wprowadza dzieci w świat nowych technologii.
- Spotkania w *Klubie Planszówek*.
- *Pasje czytelników* – wystawy.
- *Street – art literacki* – koncepcja muralu literackiego opracowana przez młodych.

11. Biblioteka pokoleniowa.

Biblioteka, jako miejsce wymiany międzypokoleniowej, miejsce dla czytelników w każdym wieku. Dziś nasz dorosły czytelnik, to kiedyś nasze czytające dziecko. Będziemy jeszcze więcej angażować czytelników w akcje promocyjne i kampanie czytelnicze, kontynuowane będą akcje: Zima w mieście – *Ferie w Bibliotece*, Lato w mieście – *Wakacje w Bibliotece*, Spotkania rodzinne w *Akademii Rodzica* – spotkania organizowane dla najmłodszych. Ich program obejmuje głośne czytania bajeczek, wierszy, zabawy ruchowe i integracyjne, pikniki literackie.

12. Biblioteka – dobrym wyborem.

Biblioteki powinny dążyć do zaspokojenia potrzeb wszystkich grup użytkowników. Są jednymi z niewielu instytucji w lokalnych środowiskach, które są dostępne dla wszystkich, bez względu na dochód, zawód, wykształcenie, pochodzenie, płeć i zdolności.

Chcemy zapełniać bibliotekę nowymi czytelnikami, poprzez pielęgnowanie pierwszych kontaktów z książką przez dzieci młodsze. Pomocna jest ogólnopolska akcja ***Mala książka – Wielki człowiek***, w której bierzemy udział od samego początku. Będziemy zapraszać na ciekawe spotkania autorskie, prezentacje, wystawy, zajęcia warsztatowe i w tym celu aplikować o środki zewnętrzne.

„Biblioteka inspiruje”

13. Biblioteka, jako miejsce inspiracji.

Biblioteka musi się zmieniać, stale trzeba dbać o uatrakcyjnienie oferty. Sukcesem żagańskiej biblioteki jest ukończenie procesu komputeryzacji zbiorów. To ogromna praca całego zespołu bibliotecznego, która zasługuje na uznanie. Dzisiaj użytkownik biblioteki może przeglądać zasoby biblioteczne z domowej kanapy. Na uznanie zasługuje też oferta kulturalna, którą bez kompleksów prezentujemy na łamach czasopism branżowych, a nasze działania są inspiracją w środowisku kulturalnym.

„Biblioteka? Oczywiście!”

14. Biblioteka, jako oczywisty wybór.

Żagańska biblioteka na stałe wpisała się w krajobraz kulturalny naszego miasta i zajmuje ważne miejsce na mapie kulturalnej. Musimy stale podejmować wiele działań, w związku ze zmieniającymi się jej funkcjami: informacyjną, edukacyjną i kulturalną. Ważnym zagadnieniem jest współpraca pomiędzy instytucjami kultury i innymi podmiotami działającymi na rzecz kultury, aby ściśle ze sobą współpracowały, nie tylko uzupełniając nawzajem swoje działania, ale także realizując wspólne przedsięwzięcia.

„(Do)Wolność Czytania”

15. Biblioteka to wolność.

Zachowanie i pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego jest dla nas ważnym zadaniem a czytanie to element zachowania tożsamości, historii, tradycji. Włączamy się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, organizujemy spotkania z regionalistami, z pasjonatami regionu. Czytanie daje również wolność, bo czytelnik może przyjść, wybrać interesującą go książkę z katalogu, a następnie ją wypożyczyć. Dlatego bardzo ważna jest dbałość o atrakcyjne zbiory biblioteczne, systematycznie uzupełniane na podstawie dezyderat czytelników.

„#biblioteka”

16. Biblioteka hybrydowa.

Osobiście bardzo odpowiada mi model biblioteki hybrydowej, łączącej tradycyjne formy działalności z nowymi technologiami. Dziś żagańska biblioteka może śmiało spoglądać w przyszłość. W bibliotece pracują kompetentni bibliotekarze, pasjonaci i smakosze tego zawodu, zbiory biblioteczne prezentujemy na różnych nośnikach, prowadzimy zajęcia z kodowania, posiadamy roboty Photony i roboty LEGO Spike Prime pozyskane w ramach

projektu LIGaESzkoła. W obecnej infrastrukturze brakuje pomieszczenia na stworzenie pracowni multimedialnej, gdzie wszystkie nowe media byłyby zgromadzone w jednym miejscu. Chciałabym również uruchomić wrzutnie do zwrotu zbiorów przy głównej siedzibie biblioteki oraz książkomat.

„Zasmakuj w bibliotece”

17. Biblioteka zawsze smakuje.

Książką warto się delektować, a naszym zadaniem jest serwowanie takich literackich przekąsek. To w bibliotece poznasz smak wiedzy, zabawy, historii, słów, obrazów a na przekąskę wybierzesz książkę, którą poda ci wykwalifikowany bibliotekarz.

„Znajdziesz mnie w bibliotece”

18. Co możesz znaleźć w bibliotece?

W naszej bibliotece znajdziesz książkę, wiedzę, informację, historię, nowości, doświadczenie, sztukę, zabawę, ciekawe spotkanie, zabawę i wiele bibliotecznych niespodzianek.

„Biblioteka – świat w jednym miejscu”

19. Biblioteka całym światem.

Biblioteki to z jednej strony taka oaza w mieście a z drugiej rodzaj bibliotecznego Universum, które stanowi uporządkowane źródło wiedzy o wszystkim.

„Moja. Twoja. Nasza – Biblioteka”

20. Biblioteka dla wszystkich.

Biblioteka to przyjaciel, z którym zawsze miło spędza się czas, to miejsce, gdzie każdy znajdzie coś dla siebie. Biblioteka musi być różnorodna i dostosowana do potrzeb użytkowników, dlatego jest każdego i dla każdego.

*„Biblioteka przypomina grupę znajomych lub przyjaciół.
Gdy człowiek czuje się samotny, zniechęcony, pozostają mu książki.
Są one na wyciągnięcie ręki.”*

Umberto Eco, Nie myśl, że książki znikną

W dzisiejszym świecie istnieje niezliczona ilość sposobów na rozwój bibliotek. Kierunki rozwoju wyznaczają pracownicy. Dlatego ważnym aspektem jest motywowanie pracowników, dbanie o ich warunki pracy i zachęcanie do podnoszenia kwalifikacji. Jest to wspólne zadanie Organizatora i dyrektora. Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu z sukcesem wdraża nowoczesny model współczesnej biblioteki, poprzez aktywną kadrę, która realizuje szereg działań skierowanych do różnych grup użytkowników. Kultura to przestrzeń otwarta dla wszystkich, tu nie ma konkurencji. Ważnym kierunkiem naszego rozwoju jest

podtrzymywanie modelu instytucji partnerskiej, współpracującej i współdziałającej z innymi podmiotami. W najbliższych latach będzie kontynuowana i rozwijana sprawdzona oferta kulturalno-edukacyjna: Dyskusyjne Kluby Książki, zajęcia w Klubach Kreatywności, spotkania autorskie, udział w akcjach ogólnopolskich i lokalnych, promujących czytelnictwo: Dzień Bezpiecznego Internetu, Tydzień Bibliotek, Tydzień Czytania Dzieciom, Narodowe Czytanie, Biblioferie, Bibliowakacje oraz wspólne inicjatywy. To tylko kilka wydarzeń z cennych inicjatyw żagańskiej Biblioteki. Poniżej przedstawiono propozycje i kierunki nowych projektów.

Ścieżka Papuszy

W historii każdej instytucji kultury zdarzają się zwyczajne momenty i niezwykle. Takim ważnym wydarzeniem było nadanie bibliotece imienia Papuszy, pierwszej poetki cygańskiej, która nauczyła się czytać i pisać, choć nigdy nie chodziła do szkoły.

Od 13 listopada 2017 roku żagańska biblioteka z dumą nosi nazwę Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu. Uroczystość zbiegła się z obchodami 70-lecia biblioteki i obejmowała wiele przedsięwzięć, w tym występ Cygańskiego Teatru Muzycznego TERNO. Papuszę wspominał członek rodziny Edward Dębicki. Wybór patrona jest zawsze trudnym zadaniem. My nasze starania

prowadziliśmy kilka lat. Zaczęło się od rozmów z regionalistami, w tym miejscu należy wymienić Wojtka Raja, który był autorem medalu Papuszy, jednego z dziewięciu medali wydanych z okazji 800-lecia Żagania. Uczestniczył w nim również wybitny lubuski poeta, prozaik, dramaturg i publicysta Janusz Koniusz. Naszą pracę wspierał zaprzyjaźniony z biblioteką Marian Świątek, a zarazem znakomity badacz regionalny.

Ku pamięci naszej patronki realizujemy wiele projektów, które przybliżają Papuszę. Jednym z planowanych przedsięwzięć jest utworzenie Ścieżki Papuszy – umieszczenie tablic informacyjnych w miejscach, w których w Żaganiu mieszkała i tworzyła nasza patronka.

Zaczytany Żagań

Festiwal byłby corocznym świętem miłośników literatury. W ramach imprezy organizowane byłyby spotkania autorskie i kiermasze książek, głównie z lubuskich wydawnictw regionalnych. Uzupełnieniem wydarzenia byłyby spotkania teatralne, dobra muzyka, dobra kuchnia, animacje i warsztaty. Wymaga to współpracy instytucji działających w mieście. Mamy doświadczenie w organizacji pikników literackich i pierwszego żagańskiego festiwalu. Propozycje zostały dobrze przyjęte i warto zainwestować w ten projekt.

Projekty startbookowe

Projekty startbookowe – pomoc w kształtowaniu nawyku czytania i nawiązywanie relacji międzypokoleniowej, aby rosnąć z Biblioteką. Celem takich projektów jest uświadomienie rodzicom, jak ważne jest czytanie dzieciom już od dnia narodzin

Gamifikacja

Poszukiwanie środków na zakup ActionTracka, platformy umożliwiająca tworzenie własnych gier mobilnych. ActionTrack działa jako edytor internetowy, w którym projektujemy grę, a następnie udostępniamy ją za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mobilnej ActionTrack.

Korzystając z tej kombinacji, otrzymujemy narzędzie, które umożliwia granie oraz zaangażowanie kulturalno-edukacyjne za pośrednictwem smartfonów.

Już wcześniej podejmowaliśmy działania w celu pozyskania środków na ten cel. Mam nadzieję, że uda nam się stworzyć grę mobilną, która będzie służyła mieszkańcom i gościom.

foto: www.goodgames.pl

Knowla Wall

Poszukiwanie środków na zakup wielofunkcyjnej tablicy multimedialnej. Magiczną Ścianę można obsługiwać za pomocą pisaka interaktywnego, który umożliwia rysowanie, sterowanie grami i obsługę dowolnych aplikacji. Przy jego pomocy można obsługiwać przeglądarkę internetową, odtwarzać materiały audio lub wideo, korzystać z autorskiego programu graficznego czy kursów językowych.

Magiczna Ściana stanowi również system interaktywnej rozrywki grupowej, łączący aktywność ruchową z wirtualną rzeczywistością. Aplikacje można obsługiwać za pomocą piłek, rzucając je w wyświetlane na ekranie symbole i animacje.

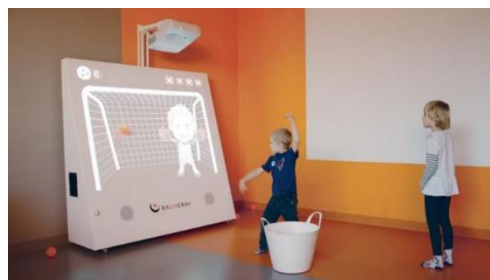

foto: www.moжебambino.pl

Wrzutnia książek, książkomat

Korzystając z doświadczeń przodujących w tej dziedzinie polskich bibliotek publicznych, chciałbym uruchomić w żagańskiej bibliotece usługę bezkontaktowego zwrotu zbiorów. Ułatwiłoby to naszym użytkownikom zwrot książek lub płyt CD, nawet gdy biblioteka jest zamknięta. Celem projektu jest zakup i zainstalowanie całodobowej wrzutni książek. To nowoczesne podejście do rosnących wymagań czytelników. Wrzutnie są zaprojektowane tak, aby materiały biblioteczne nie uległy zniszczeniu.

Idealnym rozwiązaniem byłby zakup książkomatu, który nie tylko umożliwiłby zwrot zbiorów, ale także je udostępnił. Jest to przedsięwzięcie inwestycyjne, które wymaga bardzo dużych nakładów finansowych.

foto: www.biblioteki.gropius.com.pl

Biblioteka Less Waste

Pragnę przybliżyć Czytelnikom sposób zarządzania obiektem, który umożliwi ograniczenie ilości odpadów oraz promowanie działań proekologicznych.

Do tej pory udało się wprowadzić już kilka zmian: pozbyliśmy się plastikowych okładek z książek, oszczędzamy papier, wykorzystujemy ponownie wszelkie opakowania, kartony. Organizujemy kiermasze książek, a w planie są spotkania i eko – warsztaty, zwiększenie ilości półek bookcrossingowych oraz stworzenie półek do wymiany gazet.

foto: www.less-waste.pl

Czytelnicze SPA

CZYTELNICZE SPA – sprawdź, przyjdź, angażuj. Projekt zakłada modernizację i adaptację oranżerii pałacowej na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Papuszy w Żaganiu. Celem ogólnym przedsięwzięcia jest rewitalizacja budynku Oranżerii, w celu nadania jej nowych funkcji społecznych, kulturalnych i edukacyjnych, ściśle związanych z misją Biblioteki oraz utworzenie w tym miejscu kawiarni. Przedsięwzięcie obejmuje udostępnianie księgozbioru na miejscu, udostępnienie prasy codziennej, audiobooków i ebooków oraz stworzenie miejsc spotkań członków klubów zainteresowań. Przedsięwzięcie zostało ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Żagań.

„Trudno oprzeć się myśli, że kondycja bibliotek pozostanie związana z kondycją książki.

W ciągu swej wielowiekowej historii książka – jako artefakt – okazała się nadzwyczaj odporna. Przetrwała upadek cesarstwa Rzymskiego, wynalezienie druku, reformację i oświecenie, naloty dywanowe i nieliczone próby ograniczenia dostępu do niepożądanych tekstów. W ostatnich latach pożegnała wiele nowinek technicznych, które miały wpędzić ją do grobu – mikrofilm, cd-rom, a ostatnio czytniki e-booków. Namacalność książki jest kluczem do jej sukcesu, podobnie jak jej wszechstronność – książka może być podręcznikiem, totemem, encyklopedią albo źródłem rozrywki.

Biblioteka – jako miejsce i idea – dzieli z nią tę wielorakość.”

(Andrew Pettegree, Arthur der Weduwen, *Biblioteki. Krucha historia*, Smak Słowa 2022).

Tym samym biblioteka pozostaje żywą instytucją współtworzącą życie kulturalne w sposób realny, a nie fikcyjny. Biblioteka jest naszym wspólnym interesem i wszyscy musimy wziąć odpowiedzialność za budowanie instytucji takich jak biblioteki. Wierzę, że świat bez książek to tylko futurystyczna wizja i nie grozi nam „bibliocaust”. Bardzo ważne jest dla mnie wdrażanie atrakcyjnego wzorca kultury literackiej i tworzenie wokół żagańskiej biblioteki dobrej atmosfery, którą władze miasta będą wspierały, bo najlepszym sposobem przewidywania przyszłości jest jej tworzenie.